

Innspill til SVs nye partiprogram 2025 – 2029

Fundraising Norges betraktning av helheten til programmet:

Fundraising Norge takker for muligheten til å gi innspill til SVs program. Vi ser at rettferdighet og fellesskap står sentralt i politikken dere legger frem, noe som harmonerer godt med verdiene frivillig og ideell sektor er tuftet på. Sektoren er en bærebjelke i det norske samfunnet, men vi savner en helhetlig omtale som ivaretar både de frivillige og de ansatte i sektoren, samt sikrer gode rammevilkår for langsiktig utvikling.

Svært mye av politikken for sektoren er fordelt under andre områder og spredd på ulike politiske felt, litt etter modell for hvor de ulike tilskuddsordningene i departementene også er plassert. I programmet er frivillig og ideell sektor spesifikt nevnt under «Helse og omsorg», «Likestilling», «En rettferdig og human flyktning og asylpolitikk», «Kultur», «forsvar og beredskap», «justispolitikk og rettssikkerhet». Dette viser godt hvordan sektoren ikke har en helhetlig politikk, men er et ledd i politikken på alle andre felt.

Kulturpolitikken som er foreslått i kapittelet 2.13 er svært god, men vi mener at kapittelet bør omfatte hele frivillig sektor, ikke bare kulturen. Spesielt underkapittelet «idrett og frivillighet» på side 54 ønsker vi å gjøre endringer. Dette har vi synliggjort konkret i vårt forslag til endringer på linje 1884 til 1906 og tillegg mellom 1906 og 1907.

Forslag: Endre tittel på linje 1849 fra «2.13 kultur» til «2.13 frivillig og ideell sektor».

SV må samle politikken for frivillig og ideell sektor under ett tydelig kapittel for å sikre at helheten fremheves. Dette vil bidra til at sektoren blir mer synlig i politikken og anerkjent for sitt samfunnsøkonomiske bidrag, som inkluderer sysselsetting av 90.000 ansatte.

Begrepsavklaringer:

Vi legger merke til at det opptil flere ganger er rotet noe med begrepene. Frivillig sektor inkluderer de frivillig og ideelle organisasjonene, idretten og kulturen.

Begrepet "frivilligheten" brukes ofte om hverandre med andre termer som frivillig sektor, ideell sektor og frivillige. Vi foreslår at dere standardiserer språkbruken og bruker "frivillig og ideell sektor" der det refereres til helheten, inkludert ansatte og frivillige. Dette bidrar til å tydeliggjøre sektorens kompleksitet og profesjonelle karakter. **Unngå å bruke «frivilligheten» som et samlebegrep.** Vi anbefaler å bruke «frivillig og ideell sektor» for å inkludere både de som er frivillige og de ansatte i sektoren. De «frivillige» er dem som jobber på dugnad og yter frivillig ulønnet innstas. «Frivillig og ideell sektor» inkluderer de 90.000 ansatte i sektoren som har dette som sin jobb. På engelsk brukes ofte samlebetegnelsen NGOer, andre forslag til bedre begreper er 3. sektor eller sivilsektor.

«Frivilligheten» er et noe ullent begrep som mange bruker om hverandre om de frivillige, de som jobber ulønnet på dugnad, og de profesjonelt ansatte som mottar lønn. Derfor ber vi dere være svært varsomme med bruk av begrepet «frivilligheten».

Når vi omtaler sektoren, organisasjonene og de ansatte som «frivilligheten» gjenspeiler det ikke den kompleksiteten og det omfanget vår sektor har utviklet seg til. Mest problematisk av

alt så skaper det forvirring hos publikum, myndigheter og givere, og undergraver de samfunnskritiske leveransene sektoren faktisk bidrar med.

Forslag: Endre tittel på linje 1884 fra «Idrett og frivillighet» til «idrett».

Forslag:

Endre tittel på linje 1884 til: Idrett

Endre linje 1886 & 1887: Idretten må finansieres tryggere og mer basert på fellesskapsprinsipper og mindre basert på kapitalkreftenes interesser. Dette vil bidra til å gjøre idretten mer inkluderende og løse de store samfunnsoppgavene.

Stryke kulepunkt på linje 1897 - 1899

**Forslag: Legge til eget underkapittel mellom linje 1906 & 1907 med tittel:
«Frivillige og ideelle organisasjoner»**

Forslag til tekst for underkapittelet:

Frivillige og ideelle organisasjoner er de norske samfunnsbyggerne. SVs mål er å gi mer tillit til frivillig og ideell sektor. Sektoren motvirker ensomhet, fremmer folkehelse og bidrar til arbeidet mot utenforskap. I tillegg er frivillig engasjement i en organisasjon verdifull erfaring som døråpner inn til arbeidslivet. Frivillig innsats gjør samfunnet rikere og fellesskapet sterkere, og fyller en rolle som hverken det offentlige eller markedet kan. De frivillige og ideelle organisasjonene har behov for økonomisk forutsigbarhet, frie midler, mindre byråkrati og mer tillit til organisasjonenes formål.

Frivillig og ideell sektor er under press. Det må bli lettere å drive frivillige og ideelle organisasjoner. For å opprettholde og videreutvikle frivillig og ideell sektors samfunnskritiske tjenester vil SV sørge for at rammevilkårene tilpasses samfunnets behov, med mer driftstilskudd og mindre prosjektstøtte. Grunnstøtten til organisasjonene må prioriteres framfor prosjektstøtte.

SV vil at offentlige tilskudd blir flerårige slik at organisasjonene kan planlegge for en mest mulig formålsrettet bruk av sine ressurser. Mange frivillige og ideelle organisasjoner bruker for mye tid på å skrive søknader og å rapportere. SV har gått i fornt for å forenkle hverdagen til sektoren ved å kreve en forenklet rapporteringsbyrde til det offentlige.

SV vil sikre frivillige og ideelle organisasjoner stabil finansiering, stor frihet og en sentral plass i det norske samfunnet. Vi vil føre en helhetlig politikk som ser hele organisasjonslivet, ikke bare de frivillige, og sikre at de ansatte i sektoren har en trygg arbeidsplass med hele faste stillinger. De ansatte er avgjørende for å sikre formålsoppfyllelse i mange organisasjoner. Frivillig og ideell sektor må også sikres tilgang på egnende lokaler, anlegg og nødvendig utstyr for formålsoppfyllelse.

Grensene mellom offentlige tjenester og frivillig innsats har lett for å utfordres. Samhandling må skje med respekt for offentlig sektors rolle og frivillig sektors samfunnsverdi.

Forslag til kulepunkter tilhørende avsnittet:

SV vil:

- Innføre regelstyrt momskompensasjon som dekker hele sektoren og sikrer at organisasjonene får tilbake momsutgifter uten avkortning. Dette vil gi sektorens aktører bedre muligheter til å planlegge langsiktig og levere samfunnskritiske tjenester.
- Styrke frivillige og ideelle organisasjoners økonomiske forutsigbarhet gjennom å vri støtte fra prosjekt til fri driftstøtte.
- Regelen om at «virksomhet som kommer offentlige oppgaver til gode» ikke får momskompensasjon må bort.
- Gjøre det enklere å drive en frivillig organisasjon
- Gjennomføre en tillitsreform for frivillige og ideelle organisasjoner for å nå målet om «en gang, et sted», forenkle søknadsprosesser og rapportering
- Styrke samarbeidet med frivillige og ideelle organisasjoner innenfor folkehelse, eldreomsorg, inkludering, beredskap og arbeid mot utenforskap.
- Åpne offentlige bygg for aktørene i frivillig og ideell sektor.
- At staten skal ta kostnadene og ansvaret for drift av nødnett for alle frivillige organisasjoner
- Styrke den frivillige beredskapen gjennom å innføre avgiftsfritak for innkjøp av kjøretøy og utstyr som frivillige organisasjoner benytter i redningstjenesten
- Prisregulere skattefradraget på gaver fra privatpersoner.
- Utrede en egen ordning for skattefradrag på gaver fra næringslivet til frivillige og ideelle organisasjoner.
- Legge til rette for deltakelse og involvering av de lokale enhetene i frivillig sektor i kommunale planprosesser, for eksempel ved utforming av offentlige bygg.
- Utfordre kommunene til å tilgjengeliggjøre lokaler for frivillig initiativ.
- Koordinere samspillet mellom frivillig og ideell sektor og det offentlige bedre.
- Oppdatere Stiftelsesloven.
- Inkludere frivillige og ideelle organisasjoner i søkbare ordninger innen innovasjon og digitalisering

Avslutning

Frivillig sektor består av idretten, kulturen og de frivillige og ideelle organisasjonene. Bakgrunnen for at vi ikke har kommentert mer på politikken knyttet til kultur er at politikken som er foreslått er svært god. Frivillig sektor spiller en avgjørende rolle i å bygge et rettferdig og inkluderende samfunn. Vi håper SV vil bruke sitt program til å styrke sektoren ytterligere gjennom en helhetlig og fremtidsrettet politikk.